

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
ELBOSZTÉM

ŠTVRŤROČNÝ KOMENTÁR K POLITIKE OBOZRETNOSTI NA MAKROÚROVNI

JANUÁR 2016

Obsah

Obsah	2
Úvod	3
1 Hodnotenie situácie Národnou bankou Slovenska	5
2 Rozhodnutia v oblasti politiky obozretnosti na makroúrovni	8
Príloha A Vybrané indikátory podľa hlavných kategórií rizík	12
Príloha B Proticyklický kapitálový vankúš	13

Úvod

Stabilita finančného systému je nevyhnutným predpokladom fungovania ekonomiky. Ide o široký koncept od bezpečnosti bankových vkladov a iných podobných produktov až po plynulé fungovanie trhu úverov postavené na zodpovednom prístupe finančných inštitúcií a ich klientov. Cieľom politiky obozretnosti na makroúrovni je prispievať k finančnej stabilite najmä budovaním vyššej odolnosti finančného sektora v dobrých časoch, keď sa riziká spravidla ešte len formujú. Jej cieľom môže byť aj predchádzanie kumulácii systémových rizík, čo následne zmierňuje zraniteľnosť ekonomiky v čase krízy.

Politiku obozretnosti na makroúrovni vykonáva predovšetkým Národná banka Slovenska, formálne jej táto povinnosť vyplýva zo zákona č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom. Národná banka Slovenska môže pri výkone politiky obozretnosti na makroúrovni použiť viaceré nástroje (od zmiernenia špecifického rizika až po plošné zvýšenie požiadavky na kapitál) ako aj formy ich použitia (od upozornenia na riziko až po zákonnú povinnosť)¹. Dodatočné sprísňovanie nástrojov politiky obozretnosti na makroúrovni je aj v kompetencii Európskej centrálnej banky.

Dôležitou časťou výkonu politiky obozretnosti na makroúrovni je pravidelné štvrtročné hodnotenie vývoja v oblasti finančnej stability, ktorého súčasťou je aj rozhodnutie Bankovej rady NBS o prípadnom použití jednotlivých nástrojov. Napĺňanie základného cieľa, teda udržiavanie finančnej stability, je hodnotené prostredníctvom sledovania piatich predbežných cieľov²:

1. Zmiernenie a zabránenie nadmernému úverovému rastu a dlhovému financovaniu
2. Zmiernenie a zabránenie nadmernému nesúladu splatností a strate trhovej likvidity
3. Obmedzenie koncentrácie priamych a nepriamych expozícií
4. Obmedzenie systémového vplyvu nedostatočne zladených stimulov s cieľom znížiť morálny hazard
5. Zvýšenie odolnosti finančných infraštruktúr

Prvý predbežný cieľ je zameraný na zmiernenie nadmerného rastu úverov a iného dlhového financovania, keďže práve tento trend je všeobecne označovaný za jeden z hlavných dôvodov ekonomickej a finančnej krízy. Vzhľadom na tradičný charakter slovenského finančného trhu ide o veľmi dôležitý cieľ. Väčšina významných trendov, ako aj rizík v domácom bankovom sektore, je spojená s trhom úverov domácnostiam a podnikom. Slovensko patrí medzi krajiny s najvyšším podielom úverov domácej ekonomike na celkovej bilancii, pričom väčšina príjmu bánk pochádza práve z tejto aktivity.

Druhý predbežný cieľ sa týka rizík spojených s nadmerným časovým nesúlodom splatností aktív a pasív v bilancii bánk. Inými slovami splatnosť aktívnych operácií by sa nemala významne odlišovať od splatnosti zdrojov bánk. Napriek tomu, že úlohou bánk je sprostredkovať financovanie dlhodobých aktív (úvery) krátkodobými pasívami (vklady), skúsenosti ukázali, že nadmerný časový nesúlad aktív a pasív prehlbuje zraniteľnosť finančného systému a prispieva k tvorbe ekonomických a finančných nerovnováh.

¹ Viac o nástrojoch na <http://www.nbs.sk/sk/dohlad-nad-financnym-trhom/politika-obozretnosti-na-makrourovni2>.

² Predbežné ciele boli definované v nadväznosti na Odporúčanie Európskeho výboru pre systémové riziká zo 4. apríla 2013 o predbežných cieľoch a nástrojoch makroprudenciálnej politiky (ESRB/2013/1).

Tretím predbežným cieľom je obmedzenie koncentrácie priamych aj nepriamych expozícií. Priama koncentrácia spravidla súvisí s významným vystavením, napr. voči domácnostiam, verejnej správe, alebo určitému segmentu hospodárstva. Nepriame expozície vznikajú prostredníctvom vzájomného prepojenia finančných a nefinančných inštitúcií. Zvýšená koncentrácia je dlhodobou štruktúrnou črtou domáceho finančného sektora. Vyplýva to najmä zo štruktúry slovenskej ekonomiky, ktorá je do veľkej miery závislá od malého počtu vybraných odvetví, ale aj z koncentrácie pohľadávok, resp. zdrojov financovania sa bánk vo vzťahu k niektorým klientom, resp. skupinám klientov. Ďalšou významnou charakteristikou slovenského bankového sektora je vysoký podiel domácich štátnych dlhopisov v bilanciách bánk.

Štvrtým predbežným cieľom je zmiernenie systémového rizika súvisiaceho s nesprávne nastavenou motiváciou finančných inštitúcií a ich klientov. Primárnym cieľom je zníženie rizika morálneho hazardu súvisiaceho s existenciou systémovo významných finančných inštitúcií. Kým však v rámci tretieho predbežného cieľa sa sleduje koncentrácia z dôvodu možného dopadu na jednotlivé banky, resp. na bankový sektor, pri systémovo významných inštitúciách sa koncentrácia sleduje z dôvodu veľkosti dopadu prípadného zlyhania danej inštitúcie na finančný a reálny sektor. V neposlednom rade existujú príklady vzniku morálneho hazardu aj pri odmeňovaní manažmentu finančných inštitúcií alebo nastavení spolupráce s finančnými sprostredkovateľmi.

Piatym predbežným cieľom je zvýšenie odolnosti finančnej infraštruktúry. Najdôležitejšou súčasťou finančnej infraštruktúry na Slovensku sú najmä platobné systémy (Target 2, SIPS), Fond ochrany vkladov a systémy zúčtovania cenných papierov. Ich spoľahlivé fungovanie je významným predpokladom finančnej stability na Slovensku.

Štvrtročný komentár k politike obozretnosti na makroúrovni je štruktúrovaný podľa uvedených cieľov v súlade s odporúčaním (ESRB/2013/1). Obsahuje najmä analytické hodnotenie situácie (opierajúce sa o indikátory v prílohe), ktoré je podkladom pre rozhodnutie Národnej banky Slovenska. Tabuľky a grafy v prílohe vychádzajú z údajov k 30.9.2015, ale kvalitatívne hodnotenie zohľadňuje aj informácie dostupné k dátumu predloženia komentára.

Dokument je rozdelený na tri časti. V prvej časti je prezentovaná stručná analýza s hodnotením najvýznamnejších zmien z hľadiska systémového rizika v aktuálnom štvrtroku, štruktúrovaná podľa uvedených predbežných cieľov. Druhá časť, ktorá je zameraná na rozhodnutia v oblasti politiky obozretnosti na makroúrovni, obsahuje rozhodnutia NBS ako aj prípadné rozhodnutia ECB. Tretiu časť tvoria prílohy: tabuľky s ukazovateľmi, podľa ktorých sa sledujú predbežné ciele a podklady pre rozhodnutie o miere proticyklického kapitálového vankúša.

1 Hodnotenie situácie Národnou bankou Slovenska

1.1 Nadmerný úverový rast a dlhové financovanie

Vývoj úverov poskytnutých bankami na domácom trhu v treťom štvrťroku 2015 nadviazal na trend z prvého polroka 2015 a dosiahol medziročný rast na úrovni 9 %. Tento rast je dlhodobo podporovaný najmä úvermi domácnostiam, ktoré v prvých troch štvrťrokoch 2015 rástli medziročne vyše 12 %-ným tempom. Tento dynamický rast súvisí predovšetkým s historicky nízkymi úrokovými sadzbami v kombinácii s pozitívnym vývojom na pracovnom trhu a pozitívnymi očakávaniami domácností ako aj postupným oživením realitného trhu. Tempo úverovania podnikového sektora síce zaznamenalo relatívne nižšie hodnoty (medziročne o 3,4 %), ale ich dynamika sa vyvíjala v súlade s investičnou aktivitou a pozitívnym sentimentom.

Rast úverov domácnostiam sa tak aj v treťom štvrťroku 2015 prejavil v rastúcej zadlženosti domácností. Hoci v medzinárodnom porovnaní zostáva za priemerom EÚ, patrí medzi vyššie v rámci strednej a východnej Európy. Na druhej strane zadlženosť podnikového sektora v treťom štvrťroku 2015 poklesla, keď rastúci objem úverov od domáceho bankového sektora bol prevážený poklesom úverov od verejného sektora a čiastočne aj zo zahraničia.

Uvedený vývoj sa prejavil aj v rozdielnom vývoji indikátorov domestic credit-to-GDP trend gap a štandardizovaný credit-to-GDP gap. Ukazovateľ domestic credit-to-GDP trend gap (Graf 2), ktorý sa používa pre účely hodnotenia vývojových tendencií na trhu úverov poskytnutých domácimi bankami dosiahol v treťom štvrťroku 2015 najvyššiu hodnotu od roku 2011. Medzera meraná týmto ukazovateľom dosiahla hodnotu 1,42 %. Na druhej strane ukazovateľ štandardizovaný credit-to-GDP gap (Graf 1) pokrývajúci celkovú zadlženosť domáceho sektora sa v treťom štvrťroku 2015 prehlbil na úroveň -2,72 %. Prehlbujúca sa záporná medzera je spojená s vývojom na strane podnikov, kde najmä úvery od verejnej správy predstavujú volatilnú zložku, ktorá v treťom štvrťroku aj spolu s úvermi branými zo zahraničia prispeli k zvýšeniu zápornej medzery.

1.2 Nadmerný časový nesúlad a trhová likvidita

Miera rizika likvidity sa v treťom štvrťroku 2015 výraznejšie nezmenila. V dôsledku silného rastu úverov na bývanie síce ďalej rástla veľkosť časového nesúladu medzi aktívami a pasívami, avšak podiel likvidnej medzery do jedného roka na celkových aktívach nestúpil. Za pozitívny možno považovať stabilný vývoj indikátora úvery k vkladom, ktorý potvrdzuje relatívne zdravé nastavenie štruktúry financovania rastu úverov.

Napriek malým zmenám v treťom štvrťroku 2015 ostáva riziko likvidity medzi najdôležitejšími otázkami z pohľadu udržania finančnej stability.

1.3 Koncentrácia

Z hľadiska koncentrácie expozícií nenastali v porovnaní s predchádzajúcim obdobím výraznejšie zmeny. Podiel veľkých expozícií (t. j. expozícií presahujúcich na individuálnej báze 10 % vlastných zdrojov banky) na celkovom objeme vlastných zdrojov bankového sektora zostal v treťom štvrťroku 2015 približne na rovnakej úrovni ako v druhom štvrťroku.

Znížilo sa riziko vystavenia voči jednotlivým rizikovejším krajinám. V predchádzajúcich komentároch bolo zvýšené riziko identifikované najmä v prípade expozícií voči Grécku a Cypru. Počas tretieho štvrťroku 2015 sa však objem expozície domáceho bankového sektora voči Grécku znížil

z 1,1 % na 0,0 % vlastných zdrojov. Mierne klesol aj objem expozície voči Cypru (zo 16,9 % na 15,2 % vlastných zdrojov), ešte dôležitejší je však pokračujúci trend znižovania samotnej rizikovosti tejto expozície. Kreditný spread 5-ročných cyperských dlhopisov (v porovnaní s nemeckými dlhopismi) dlhodobo postupne klesá. Počas prvých troch štvrtrokov 2015 klesol z 5,1 p. b. na 3,1 p. b. a počas štvrtého štvrtroka tento pokles ďalej pokračoval až na 2,8 p. b. Mierny pokles zaznamenali aj expozície voči iným krajinám EÚ s ratingom v špekulatívnom pásme alebo blízko tohto pásma (Chorvátsko, Rumunsko, Taliansko).

Znižovanie rizika pokračovalo aj vo väčšine ekonomických odvetví podnikového sektora. Pozitívnym trendom bol najmä ďalší pokles podielu zlyhaných úverov v sektore stavebníctva a komerčných nehnuteľností. Na druhej strane, nárast tohto podielu zaznamenal sektor dodávky elektriny, vody a plynu, hoci výška expozície bankového sektora voči tomuto odvetviu je v porovnaní s inými odvetviami pomerne nízka.

1.4 Morálny hazard

Rovnako ako v predošlom období, ani počas tretieho štvrtroka 2015 neboli zaznamenané výrazné zmeny vo vývoji indikátorov morálneho hazardu. Vysoký stupeň koncentrácie pasív v rámci finančného systému sa ešte o niečo prehĺbil. Podiel piatich najvýznamnejších bánk v tomto kontexte stúpil o 1,2 percentuálneho bodu na 88,6 %. Pri rovnakom ukazovateli na strane aktív došlo po stagnácii v predchádzajúcich troch štvrtrokoch k o niečo výraznejšiemu nárastu, a to o 5,3 percentuálneho bodu na 58,4 %. Hodnota ukazovateľa však naďalej zaostáva od hodnôt z rokov 2006 až 2008 (70 %).

1.5 Finančná infraštruktúra a ostatné riziká

Výška sadzby osobitného odvodu finančných inštitúcií na účet štátnych finančných aktív zostala na úrovni 0,2 %, a na tejto úrovni zostane, kým suma prostriedkov na tomto účte nepresiahne 750 mil. €. Zmenou zákona v apríli 2015 sa umožnilo použitie naakumulovaných prostriedkov na tomto účte aj na podporu podnikov so 100 % majetkovou účasťou štátu. Osobitný odvod tak nebude výlučne slúžiť na riešenie krízových situácií bankového sektora. Už v novembri 2015 sa však použitie prostriedkov na podporu podnikov obmedzilo do 1. júla 2016.

Sadzba príspevkov do Fondu ochrany vkladov bola na rok 2015 určená vo výške 0,03 % z hodnoty chránených vkladov. Pokrytie chránených vkladov prostriedkami fondu zostalo bez výraznejších zmien a k septembru 2015 dosiahlo 0,6 %. V septembri 2015 bola implementovaná nová smernica o ochrane vkladov, ktorá prináša viaceré významné zmeny do systému ochrany vkladov. Od roku 2016 sa príspevky inštitúcií vypočítavajú z krytých vkladov, nie z chránených vkladov. Krytými vkladmi sú chránené vklady do zákonného limitu (v súčasnosti 100 000 € na jedného vkladateľa v jednej banke). Príspevky sa budú vyberať raz ročne do 15. júna príslušného roka. Sadzba príspevkov bude stanovená tak, aby výška prostriedkov vo fonde k 3. júlu 2024 tvorila 0,8 % krytých vkladov a výška príspevku finančných inštitúcií bude závislá aj od ich rizikového profilu. Ďalšou zmenou oproti predchádzajúcej úprave je, že chránenými sú okrem vkladov fyzických osôb už aj vklady všetkých obchodných spoločností bez ohľadu na ich veľkosť, pričom už nemusia oznamovať, že ich účtovná závierka nie je auditovaná externým audítorom³.

³ Bližšie informácie k zmenám týkajúcich sa ochrany vkladov na Slovensku opisuje článok: http://www.nbs.sk/_img/Documents/_PUBLIK_NBS_FSR/Biatec/Rok2015/10-2015/biatec_10_2015_web.pdf

V decembri 2015 finančné inštitúcie prvýkrát platili aj príspevok do novozriadeného Národného rezolučného fondu, ktorý za celý sektor predstavoval výšku 33,51 mil. €. Od roku 2016 bude príspevky určovať Jednotná rezolučná rada.

2 Rozhodnutia v oblasti politiky obozretnosti na makroúrovni

2.1 Aktuálne rozhodnutie NBS k príslušnému štvrťroku

Vzhľadom na vývoj hlavných ukazovateľov nadmerného rastu úverov a finančnej páky (Príloha A) a vývoja proticyklického smerovníka (Graf 3) Banková rada Národnej banky Slovenska rozhodla o určení miery proticyklického kapitálového vankúša na úrovni 0 %⁴.

2.2 Aktuálne platné nastavenie nástrojov zo strany NBS

Dňa 7.10.2014 Banková rada Národnej banky Slovenska schválila odporúčanie NBS v oblasti politiky obozretnosti na makroúrovni č. 1/2014 k rizikám spojeným s vývojom na trhu retailových úverov. Národná banka Slovenska tým reagovala na vývoj na trhu retailových úverov, keď v poslednom období opakovane upozorňovala na viaceré nerovnováhy. Odporúčanie zavádza viaceré princípy a je k dispozícii na webovom sídle NBS⁵.

Na základe Rozhodnutia NBS z 26. mája 2015 sa určil pre 5 identifikovaných O-SII od 1.1.2016 vankúš pre O-SII vo výške 1 % rizikovo vážených aktív⁶.

Ďalšie aktuálne platné nástroje politiky obozretnosti na makroúrovni pokrývajúce najmä oblasť kapitálových požiadaviek sú uvedené v Tabuľke 1.

2.3 Možné použitie nástrojov politiky obozretnosti na makroúrovni v strednodobom horizonte

Pripravované legislatívne zmeny v oblasti retailových úverov

Vzhľadom na prebiehajúce legislatívne zmeny vyplývajúce zo smerníc EÚ sa pripravuje integrácia viacerých častí odporúčania NBS v oblasti politiky obozretnosti na makroúrovni č. 1/2014 k rizikám spojeným s vývojom na trhu retailových úverov do primárnej alebo sekundárnej legislatívy. Dôležitým prínosom takejto zmeny bude rozšírenie regulačného rámca aj na iné subjekty než sú banky. Legislatíva v tejto oblasti tak prinesie väčšiu istotu všetkým bankovým aj nebankovým inštitúciám ohľadom rovnakých podmienok podnikania v oblasti retailových úverov.

Navrhované legislatívne zmeny zároveň dávajú NBS nové nástroje, ktorými môže NBS preventívne reagovať na riziká pre finančnú stabilitu spojené s nadmerným rastom úverov.

Očakávaný vývoj miery proticyklického kapitálového vankúša v nasledujúcom štvrťroku

V prípade pretrvávania aktuálneho rastu úverov domácnostiam a pokračujúcom zvyšovaní dynamiky rastu úverov podnikom aj v nasledujúcich štvrťrokoch bude Národná banka Slovenska zvažovať možnosť zvýšenia miery proticyklického kapitálového vankúša.

Nasledujúce rozhodnutie o miere proticyklického kapitálového vankúša je naplánované na apríl 2016.

⁴ <http://www.nbs.sk/sk/dohlad-nad-financnym-trhom/politika-obozretnosti-na-makrourovni2/rozhodnutia>

⁵ <http://www.nbs.sk/sk/dohlad-nad-financnym-trhom/politika-obozretnosti-na-makrourovni2/nastavenie-nastrojov/aktualne-nastavenie-ostatnych-nastrojov-platnych-v-sr>

⁶ http://www.nbs.sk/_img/Documents/_Legislativa/_Vestnik/ROZ-5-2015.pdf

2.4 Rozhodnutia NBS vo vzťahu k rozhodnutiam v oblasti politiky obozretnosti na makroúrovni v iných krajinách

Menová autorita Hongkongu rozhodla o miere proticyklického kapitálového vankúša pre lokálne expozície vo výške 0,625 % s účinnosťou od 1.1.2016 (Tabuľka 2). Táto hodnota sa vzťahuje aj na expozície slovenského bankového sektora voči Hongkongu a Národná banka Slovenska nepovažuje za potrebné túto mieru pre slovenský bankový sektor navýšiť.

2.5 Rozhodnutia ECB týkajúce sa slovenského bankového sektora k príslušnému štvrťroku

K septembru 2015 nebolo zo strany Európskej centrálnej banky vydané žiadne rozhodnutie v oblasti politiky obozretnosti na makroúrovni.

Tabuľka 1 Aktuálne nastavenie nástrojov platných pre SR

Makroprudenciálny nástroj	1. štvrťrok 2015	2. štvrťrok 2015	3. štvrťrok 2015	4. štvrťrok 2015	1. štvrťrok 2016	Poznámka
Makroprudenciálne nástroje platné pre SR						
Vankúš na zachovanie kapitálu (§ 33b zákona o bankách)	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	2,5%	
Miera proticyklického kapitálového vankúša (§ 33g zákona o bankách)	0%	0%	0%	0%	0%	
Vankúš pre O-SII (§ 33d zákona o bankách) ¹					1%	Zvýšenie od 1.1.2017
Vankúš na krytie systémového rizika (§ 33e zákona o bankách) ²						Aktivácia od 1.1.2017
Riziková váha priradená expozíciám plne zabezpečeným hypotékami na nehnuteľný majetok určený na bývanie (čl. 124 nariadenia CRR)	35%	35%	35%	35%	35%	
Riziková váha priradená expozíciám plne zabezpečeným hypotékami na nehnuteľný majetok určený na podnikanie (čl. 124 nariadenia CRR)	50%	50%	50%	50%	50%	Plánované zvýšenie
Minimálna hodnota expozíciami váženej priemernej LGD pre všetky retailové expozície zabezpečené nehnuteľným majetkom určeným na bývanie, ktoré nevyužívajú záruky ústredných vlád (č. 164 nariadenia CRR)	10%	10%	10%	10%	10%	
Minimálna hodnota expozíciami váženej priemernej LGD pre všetky retailové expozície zabezpečené nehnuteľným majetkom určeným na podnikanie, ktoré nevyužívajú záruky ústredných vlád (č. 164 nariadenia CRR)	15%	15%	15%	15%	15%	
Riziková váha priradená expozíciám plne zabezpečeným hypotékami na nehnuteľný majetok určený na podnikanie - ostatné štáty EÚ (čl. 124 nariadenia CRR)	50%	50%	50%	50%	50%	
Minimálna hodnota expozíciami váženej priemernej LGD pre všetky retailové expozície zabezpečené nehnuteľným majetkom určeným na bývanie, ktoré nevyužívajú záruky ústredných vlád - ostatné štáty EÚ (č. 164 nariadenia CRR)	10%	10%	10%	10%	10%	
Minimálna hodnota expozíciami váženej priemernej LGD pre všetky retailové expozície zabezpečené nehnuteľným majetkom určeným na podnikanie, ktoré nevyužívajú záruky ústredných vlád - ostatné štáty EÚ (č. 164 nariadenia CRR)	15%	15%	15%	15%	15%	

Zdroj: NBS.

¹ Vankúš pre O-SII je určený pre Československú obchodnú banku, a.s., Poštovú banku, a.s., Slovenskú sporiteľňu, a.s., Tatra banku, a.s. a Všeobecnú úverovú banku, a.s.

² Vankúš na krytie systémového rizika je určený pre Slovenskú sporiteľňu, a.s., Tatra banku, a.s. a Všeobecnú úverovú banku, a.s.

Tabuľka 2 Aktuálne nastavenie nástrojov platných pre zahraničné expozície

Makroprudenciálny nástroj	1. štvrťrok 2015	2. štvrťrok 2015	3 štvrťrok 2015	4. štvrťrok 2015	1. štvrťrok 2016	Poznámka
Makroprudenciálne nástroje platné pre zahraničie						
Miera proticyklického kapitálového vankúša pre Českú republiku (§ 33j zákona o bankách)	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	Zvýšenie na 0,5 % od 1. januára 2017
Miera proticyklického kapitálového vankúša pre Švédsko (§ 33j zákona o bankách)	0 %	0 %	0 %	1 %	1 %	Hodnota 1,0 % platí od 13. septembra 2015, ďalšie zvýšenie na 1,5 % od 27. júna 2016
Miera proticyklického kapitálového vankúša pre ostatné štáty EÚ (§ 33j zákona o bankách)	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	
Miera proticyklického kapitálového vankúša pre Nórsko (§ 33j zákona o bankách)	0 %	0 %	0 %	1 %	1 %	Zvýšenie na 1,5 % od 30. júna 2016
Miera proticyklického kapitálového vankúša pre Hongkong (§ 33i a § 33j zákona o bankách)	0 %	0 %	0 %	0 %	0,625 %	Hodnota 0,625 % platí od 1. januára 2016, ďalšie zvýšenie na 1,25 % od 1. januára 2017
Miera proticyklického kapitálového vankúša pre ostatné štáty sveta (§ 33i a § 33j zákona o bankách)	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	
Vankúš na krytie systémového rizika pre ostatné štáty EÚ (§ 33f zákona o bankách)	0%	0 %	0 %	0 %	0 %	
Riziková váha priradená expozíciám plne zabezpečeným hypotékami na nehnuteľný majetok určený na bývanie - ostatné štáty EÚ (čl. 124 nariadenia CRR)	35 %	35 %	35 %	35 %	35 %	Írsko, Chorvátsko, Malta: sprísnenie podmienok na aplikáciu váhy 35%
Riziková váha priradená expozíciám plne zabezpečeným hypotékami na nehnuteľný majetok určený na podnikanie – Švédsko a Rumunsko (čl. 124 nariadenia CRR)	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	Rumunsko: sprísnenie podmienok na aplikáciu váhy 50%
Riziková váha priradená expozíciám plne zabezpečeným hypotékami na nehnuteľný majetok určený na podnikanie - ostatné štáty EÚ (čl. 124 nariadenia CRR)	50 %	50 %	50 %	50 %	50 %	Spojené kráľovstvo: sprísnenie podmienok na aplikáciu váhy 50%
Minimálna hodnota expozíciami váženej priemernej LGD pre všetky retailové expozície zabezpečené nehnuteľným majetkom určeným na bývanie, ktoré nevyužívajú záruky ústredných vlád - ostatné štáty EÚ (č. 164 nariadenia CRR)	10 %	10 %	10 %	10 %	10 %	
Minimálna hodnota expozíciami váženej priemernej LGD pre všetky retailové expozície zabezpečené nehnuteľným majetkom určeným na bývanie, ktoré nevyužívajú záruky ústredných vlád - Nórsko (č. 164 nariadenia CRR)	20 %	20 %	20 %	20 %	20 %	
Minimálna hodnota expozíciami váženej priemernej LGD pre všetky retailové expozície zabezpečené nehnuteľným majetkom určeným na podnikanie, ktoré nevyužívajú záruky ústredných vlád - ostatné štáty EÚ (č. 164 nariadenia CRR)	15 %	15 %	15 %	15 %	15 %	

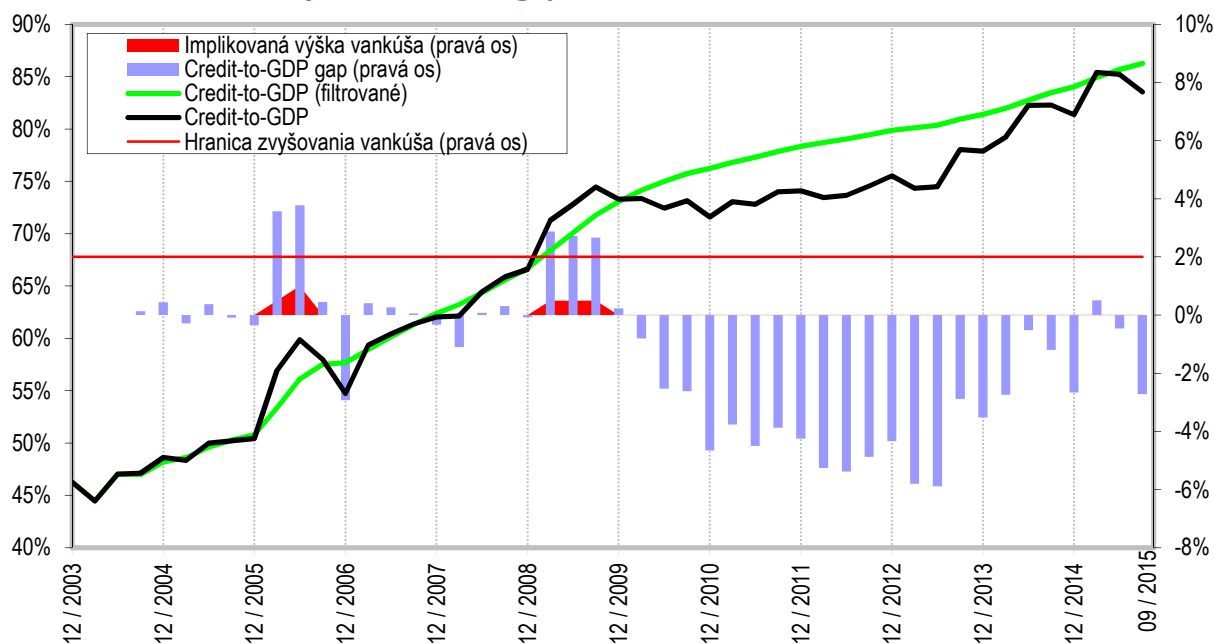
Zdroj: ESRB.

Príloha A Vybrané indikátory podľa hlavných kategórií rizík

2014	Nadmerný rast úverov a finančná páka										Nadmerný časový nesúlad a trhová likvidita				Koncentrácia						Morálny hazard						Finančná infraštruktúra		Odoľnosť fin. systému																																		
	Celkový súkromný dlh					Úvery poskytnuté domácimi bankami					Sektor domácností		Podniky		Kumulatívne pozície do 7 dní	Kumulatívne pozície do 30 dní	Kumulatívne pozície do 1 roka	Zaobliehanie papiera v rámci cenovej papiera	Dlhopisy sávané v najbližšom roku / Vydané dlhopisy	Celkové pozície vo zahraničí (bez kapitálů)	Podiel veľkej prísľuhovej angáž. (celkovej) k vlastným zdrojom						Podiel expozície vo SR na bilancij sume						Podiel celkovej bilancij skupine na bilancij sume	Podiel vo vlastnej finančnej skupine na bilancij sume	Aktíva v reálnom hospod. pr. ziskú a strate	Prísľah v reálnom hospod. pr. ziskú a strate	Podiel normálnej hodnoty dévátov na bilancij sume		Exp. voči šébaum s vysokým aktivom na celkom spracovanom podiel na vlastných zdrojoch	Cyprus	Srbija	Dodávka elekt. vody a plynu	Výrobok a materiál	Celkové číste aktiva	HHI	CS	HHI	CS	HHI	CS	HHI	CS	HHI	CS	HHI	Kritie (driehvnych vládnů)	Objem aktív z osobného odvodu na aktívach	Zmena podiele SR v Taga 2 (mil EUR)	Pozicia SR v Taga 2 k aktivum MBS	Ukazovateľ záťažnosti vlastných zdrojů	Ukazovateľ vlastných zdrojů	Ukazovateľ likvidity (aktívů)	Podiel vládnů na úveroch
	Credit to GDP gap	Súkromný dlh, mezdobňový rast	Dlh k HDP: Úroveň	Dlh domácností k HDP: Úroveň	Dlh podnikov k HDP: Úroveň	Credit to GDP gap	Úvery domácnostiam, mezdobňový rast	Úvery podnikom, mezdobňový rast	Úvery domácnostiam k HDP: Úroveň	Úvery podnikom k HDP: Úroveň	Bankový dlh k disp. pr. príj. úroveň	Bankový dlh k disp. pr. príj. úroveň	Bankový dlh k disp. pr. príj. mezdobňový rast	LT V nové úvery na byvanie / Index dostupnosti byvania							Celkový dlh k tendru vládnů gap	Bankový dlh k tendru vládnů gap	Podiel veľkej prísľuhovej angáž. (celkovej) k vlastným zdrojom	Podiel expozície vo SR na bilancij sume	Aktíva voči vlastnej finančnej skupine na bilancij sume	Prísľah vo vlastnej finančnej skupine na bilancij sume	Aktíva v reálnom hospod. pr. ziskú a strate	Prísľah v reálnom hospod. pr. ziskú a strate	Podiel normálnej hodnoty dévátov na bilancij sume	Exp. voči šébaum s vysokým aktivom na celkom spracovanom podiel na vlastných zdrojoch	Cyprus	Srbija					Dodávka elekt. vody a plynu	Výrobok a materiál																									
9.15	0%	5%	84%	36%	49%	14%	9%	13%	3%	52%	33%	20%	1%	54%	10%	71%	197	-0.6%	-0.2%	-39%	-41%	-47%	-39%	15%	16%	4%	114%	16%	5%	3%	1%	1%	28%	0%	15%	2%	4%	4%	72%	1237	69%	1273	24%	1772	79%	1580	58%	845	89%	1641	0.6%	0.6%	0.7%	-1.602	-3%	17%	16%	1.53	91%				
6.15	1%	6%	85%	34%	51%	0.9%	9%	13%	3%	52%	32%	20%	0%	52%	10%	70%	196	0.2%	0.2%	-38%	-39%	-46%	-42%	14%	17%	4%	112%	17%	5%	3%	1%	1%	29%	0%	1%	2%	3%	4%	71%	1231	70%	1283	24%	1757	79%	1580	53%	791	87%	1615	0.6%	0.6%	0.7%	-1.807	7%	17%	16%	1.44	91%				
3.15	2%	10%	85%	33%	51%	1.1%	7%	13%	-1%	50%	31%	19%	0%	51%	10%	72%	194	0.6%	-0.5%	-37%	-37%	-46%	-41%	16%	19%	4%	101%	17%	6%	3%	1%	1%	29%	0%	1%	1%	1%	1%	71%	1230	70%	1283	25%	1759	79%	1571	53%	867	86%	1550	0.6%	0.6%	0.7%	-1.973	2%	17%	16%	1.58	90%				
12.14	-1%	7%	81%	33%	48%	-0.4%	6%	12%	-2%	50%	30%	19%	0%	50%	9%	74%	195	-0.5%	-0.8%	-37%	-37%	-46%	-41%	16%	19%	4%	101%	17%	6%	3%	1%	1%	29%	0%	1%	1%	1%	1%	71%	1221	70%	1279	25%	1772	79%	1564	53%	878	86%	1587	0.6%	0.6%	0.7%	-1.949	12%	17%	16%	1.42	89%				
9.14	0%	8%	82%	32%	50%	-0.2%	7%	11%	1%	50%	30%	20%	-1%	49%	8%	73%	186	0.3%	-0.6%	-37%	-37%	-46%	-42%	12%	16%	4%	111%	18%	5%	4%	2%	1%	31%	0%	1%	1%	1%	1%	71%	1226	70%	1276	26%	1817	80%	1571	50%	807	84%	1538	0.6%	0.6%	0.8%	-1.602	22%	16%	17%	1.36	91%				
6.14	1%	13%	82%	31%	51%	-0.7%	6%	11%	0%	49%	29%	20%	-1%	48%	8%	73%	181	0.7%	-0.7%	-38%	-40%	-45%	-41%	11%	20%	4%	124%	18%	5%	4%	1%	1%	33%	0%	1%	1%	1%	1%	70%	1218	70%	1276	26%	1832	80%	1568	55%	961	83%	1534	0.6%	0.6%	0.8%	-3.689	16%	16%	17%	1.36	90%				
3.14	-1%	9%	79%	30%	49%	-0.8%	6%	10%	0%	48%	28%	20%	-2%	47%	7%	74%	169	-0.1%	-0.7%	-38%	-38%	-43%	-40%	11%	14%	3%	105%	18%	5%	3%	2%	1%	31%	0%	1%	1%	1%	1%	70%	1205	70%	1276	26%	1764	80%	1558	53%	1038	82%	1508	0.5%	0.5%	0.6%	-1.943	30%	15%	17%	1.44	89%				
12.13	-2%	5%	78%	30%	48%	-1.1%	4%	9%	-3%	48%	28%	20%	-1%	46%	6%	72%	163	-0.4%	-0.8%	-38%	-38%	-43%	-40%	13%	9%	3%	94%	20%	5%	2%	1%	1%	34%	0%	1%	1%	1%	1%	70%	1214	70%	1284	27%	1788	80%	1559	55%	987	84%	1605	0.5%	0.5%	0.6%	-4.286	16%	15%	17%	1.42	89%				
9.13	-2%	7%	78%	30%	48%	-1.0%	4%	9%	-2%	47%	27%	20%	-2%	45%	6%	72%	159	-0.1%	-0.8%	-38%	-38%	-43%	-40%	13%	9%	3%	94%	20%	5%	2%	1%	1%	34%	0%	1%	1%	1%	1%	71%	1223	73%	1354	27%	1771	81%	1577	52%	980	84%	1596	0.5%	0.5%	0.6%	-3.956	32%	15%	17%	1.42	89%				
6.13	-5%	3%	74%	29%	45%	-1.1%	4%	9%	-3%	47%	27%	20%	-2%	44%	7%	72%	152	-1.3%	-0.8%	-34%	-36%	-41%	-38%	15%	11%	2%	106%	21%	5%	3%	2%	1%	35%	0%	1%	1%	1%	1%	71%	1213	73%	1360	27%	1689	82%	1610	49%	857	86%	1627	0.5%	0.5%	0.4%	-2.527	33%	15%	16%	1.46	88%				
3.13	-4%	4%	74%	28%	46%	-1.0%	3%	9%	-4%	47%	26%	20%	-2%	44%	8%	71%	152	-1.1%	-0.8%	-31%	-31%	-33%	-40%	-36%	16%	14%	10%	20%	5%	2%	1%	1%	34%	0%	1%	1%	1%	1%	71%	1220	73%	1361	28%	1824	83%	1641	48%	783	87%	1654	0.5%	0.3%	0.3%	-3.923	23%	15%	16%	1.51	87%				
12.12	-3%	5%	76%	28%	47%	-0.6%	3%	9%	-3%	47%	26%	21%	-1%	43%	7%	71%	145	-0.5%	-0.7%	-32%	-33%	-37%	-33%	25%	15%	5%	10%	20%	6%	1%	2%	1%	1%	12%	2%	4%	5%	71%	1221	73%	1371	30%	1797	83%	1644	49%	750	86%	1656	0.5%	0.5%	0.3%	-2.439	30%	13%	16%	1.51	88%					
9.12	-3%	5%	75%	28%	47%	-0.3%	2%	9%	-3%	46%	25%	21%	-1%	43%	7%	71%	147	-0.5%	-0.6%	-31%	-33%	-33%	-34%	22%	15%	3%	100%	21%	6%	2%	4%	1%	1%	31%	0%	1%	1%	1%	1%	72%	1254	73%	1386	32%	1848	83%	1643	55%	882	86%	1688	0.5%	0.5%	0.2%	-3.718	-8%	13%	16%	1.47	90%			
6.12	-4%	5%	74%	27%	46%	0.0%	3%	9%	-2%	46%	25%	21%	-2%	42%	7%	73%	141	-0.7%	-0.5%	-30%	-32%	-36%	-32%	22%	14%	4%	9%	21%	6%	2%	3%	1%	1%	36%	0%	1%	1%	1%	1%	72%	1250	73%	1383	31%	1827	83%	1659	56%	905	84%	1644	0.5%	0.1%	0.1%	-2.779	-27%	12%	16%	1.57	89%			
3.12	-4%	5%	73%	27%	47%	0.4%	7%	9%	4%	46%	25%	22%	-2%	41%	8%	74%	143	-0.6%	-0.3%	-29%	-32%	-36%	-32%	24%	17%	2%	9%	20%	6%	2%	4%	2%	3%	1%	1%	37%	0%	1%	1%	1%	1%	71%	1222	73%	1359	33%	1734	84%	1672	55%	853	82%	1550	0.5%	0.5%	0.5%	-5.574	-39%	12%	15%	1.51	89%	
12.11	-3%	8%	74%	27%	47%	1.0%	9%	10%	7%	47%	24%	22%	-1%	41%	9%	69%	137	-0.3%	-0.1%	-33%	-35%	-40%	-35%	28%	12%	2%	11%	20%	4%	4%	3%	1%	1%	37%	0%	1%	1%	1%	1%	72%	1254	73%	1389	34%	1777	84%	1672	57%	914	81%	1537	0.5%	0.5%	0.5%	-3.617	-63%	12%	13%	1.36	90%			
9.11	-3%	6%	74%	26%	46%	1.8%	9%	11%	8%	47%	24%	23%	-1%	40%	8%	71%	137	-0.3%	0.2%	-32%	-37%	-40%	-37%	17%	14%	0%	10%	20%	5%	6%	4%	2%	3%	1%	1%	38%	14%	7%	2%	4%	5%	71%	1220	75%	1458	37%	1766	84%	1661	59%	882	79%	1409	0.4%	0.4%	0.4%	-3.128	-55%	13%	13%	1.36	88%	
6.11	-4%	6%	73%	26%	47%	1.7%	10%	12%	8%	47%	24%	23%	-1%	39%	8%	69%	136	-0.6%	0.1%	-35%	-38%	-39%	-37%	17%	14%	1%	1%	20%	6%	6%	4%	2%	4%	1%	1%	15%	7%	2%	3%	3%	71%	1221	75%	1454	36%	1746	84%	1659	57%	905	78%	1395	0.4%	0.4%	0.4%	-3.350	-72%	13%	13%	1.35	87%		
3.11	-4%	5%	73%	26%	47%	0.9%	7%	12%	3%	45%	23%	22%	-2%	38%	7%	70%	134	-0.5%	-0.1%	-34%	-38%	-39%	-37%	17%	19%	2%	11%	21%	6%	6%	4%	2%	3%	1%	1%	16%	10%	2%	3%	3%	71%	1220	75%	1458	38%	1789	84%	1665	62%	1027	78%	1448	0.3%	0.3%	0.3%	-1.529	63%	12%	12%	1.36	87%		
12.10	-6%	3%	72%	25%	46%	0.8%	6%	12%	0%	45%	23%	22%	-1%	37%	7%	69%	137	-1.1%	-0.3%	-36%	-39%	-38%	-34%	17%	14%	2%	11%	21%	5%	4%	2%	3%	1%	1%	17%	8%	2%	3%	3%	72%	1237	75%	1478	40%	1839	84%	1682	62%	1077	74%	1375	0.3%	0.3%	0.3%	-1.140	-67%	12%	13%	1.37	85%			
9.10	-5%	1%	73%	25%	48%	1.1%	4%	11%	-1%	45%	23%	22%	-1%	37%	8%	68%	131	-0.6%	-0.2%	-36%	-40%	-37%	-33%	15%	16%	0%	9%	23%	5%	7%	5%	2%	3%	1%	1%	18%	4%	2%	3%	5%	73%	1252	75%	1508	45%	1844	85%	1694	59%	942	74%	1373	0.2%	0.2%	0.2%	-5.887	-74%	12%	13%	1.39	87%		
6.10	-6%	-1%	72%	25%	48%	0.9%	3%	10%	-3%	45%	23%	22%	-1%	36%</																																																	

Príloha B Proticyklický kapitálový vankúš

Graf 1 Štandardizovaný credit-to-GDP gap

Zdroj: NBS, ŠÚ SR.

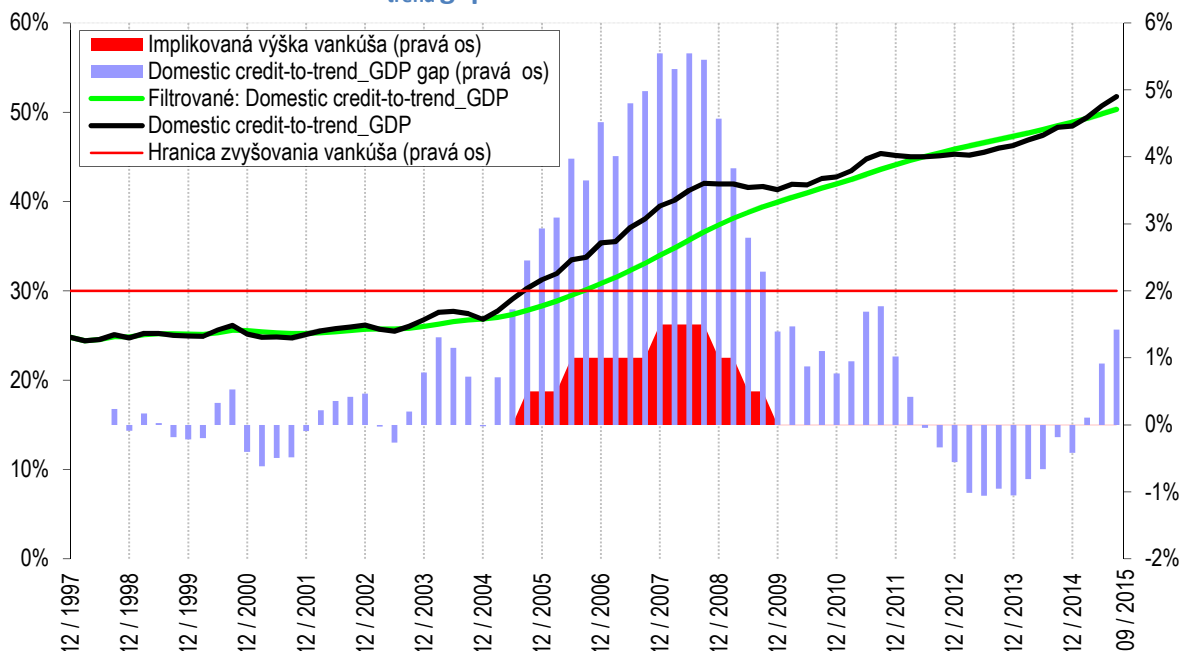
Poznámky:

Štandardizovaný credit-to-GDP gap vychádza z celkového dlhu podnikov a domácností.

Štandardizovaný Credit-to-GDP gap je vypočítaný podľa § 33g, odsek 2a zákona o bankách a v súlade s Odporúčaním ESRB/2014/1, časť B1.

Hranica zvyšovania proticyklického kapitálového vankúša a hodnoty „gapu“ sú zobrazené na pravej osi.

Graf 2 Domestic credit-to-GDP_{trend} gap

Zdroj: NBS, ŠÚ SR.

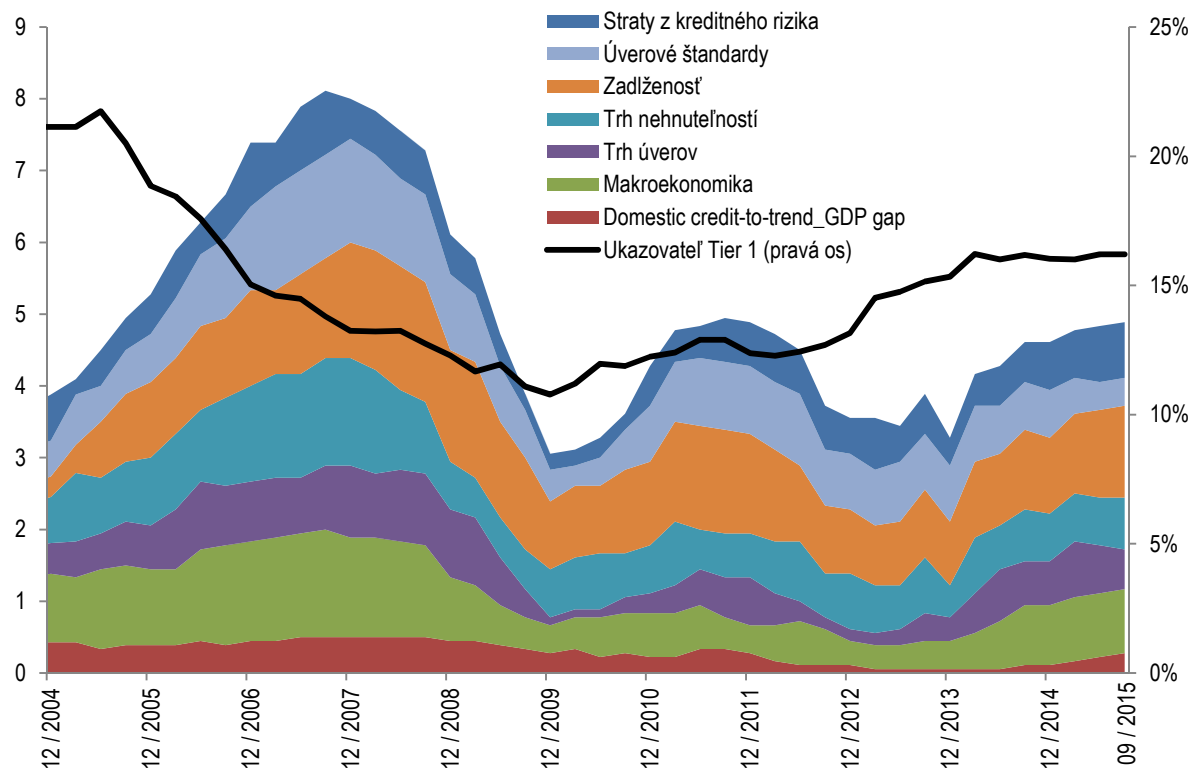
Poznámky:

Domestic credit-to-GDP gap vychádza z úverov podnikom a domácnostiam poskytnutých domácim bankovým sektorom.

Domestic Credit-to-GDP gap je vypočítaný podľa § 33g, odsek 2a zákona o bankách a v súlade s Odporúčaním ESRB/2014/1, časť B2.

Hranica zvyšovania proticyklického kapitálového vankúša a hodnoty „gapu“ sú zobrazené na pravej osi.

Graf 3 Proticyklický smerovník

Zdroj: NBS, ŠÚ SR, CMN.

Poznámka: Ukazovateľ je vypočítaný v súlade s § 33g, odsek 1c, zákona o bankách a v súlade s Odporúčaním ESRB/2014/1, časti C a D.

Tabuľka 3 Referenčné hodnoty pre proticyklický kapitálový vankúš

Východisko referenčnej hodnoty	Referenčná hodnota k 30/09/2015
Referenčná hodnota podľa Credit-to-GDP gap	0 %
Referenčná hodnota podľa Domestic credit-to-GDP _{trend} gap	0 %

Zdroj: NBS.

Poznámka: Tabuľka je zostavená na základe povinnosti vyplývajúcej z § 33g, odsek 2, zákona o bankách a v súlade s Odporúčaním ESRB/2014/1, príloha, časť II.